

จดหมายข่าว

พลังใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

DOA
TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

ชีวภัณฑ์เห็ดเรืองแสงสีส้มรัศมี
ชื่อคุณทรัพย์: เห็ดเรืองแสง Neonothopanus nambi
ไอโซแลต PW2

ประโยชน์: มีประสิทธิภาพในการควบคุมโรครากเน่า สาเหตุจากไส้เดือนฝอยรากปม *Meloidogyne incognita* ในพริกและมะเขือเทศ

วิธีการใช้และอัตรา: ขยี้ก้อนเชื้อเห็ดเรืองแสงให้ละเอียดแยกออกจากกัน แล้วเก็บใส่ถุงพลาสติกที่สะอาด ปิดปากถุงหลวมๆ อัดอากาศทิ้งไว้ 3 วัน จากนั้นนำไปใช้ในแปลง ในอัตรา 10 กรัมต่อต้น โดยวิธีรองก้นหลุมก่อนปลูก

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร โทร. ...

2

รายงานพิเศษ

- กรมวิชาการเกษตร ร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

4

ฉีกซอง

- ถักพืชกับพืช 3ก (ถักยูชา ถักยูขง ทร-ถ่อม)

12

รายงาน

- เกษตรกร GAP ดีเด่น ระดับเขต (ตอนที่ 1)

16

จากโต๊ะบวกร

- ชาวนาวิถีใหม่กับการใช้ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์และແහນແດງ

ชีวภัณฑ์เห็ดเรืองแสง "สีส้มรัศมี"
ได้รับพระราชทานชื่อจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กรมวิชาการเกษตร ร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กองบรรณาธิการ

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ 2 เมษายน 2565 กรมวิชาการเกษตรจัดพิธีลงนามถวายพระพร โดยมีนายระพีภัทร จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร และคณะผู้บริหารเข้าร่วมพิธี ณ สำนักงานอธิบดีกรมวิชาการเกษตร และจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติและแสดงออกถึงความจงรักภักดี ดังนี้

● นิทรรศการ

หน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรทั้งส่วนกลางและภูมิภาค จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ อาทิ พระราชกรณียกิจการเกษตรในด้านต่าง ๆ เจ้าฟ้านักเกษตรนามพระราชทานพันธุ์พืช โครงการพระราชดำรินในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ เรื่องพืชอนุรักษ์สู่การนำไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งเผยแพร่สารคดีชุดร่มเกล้าชาวไทย เรื่องโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดตรัง ออกอากาศเมื่อวันที่ 3 เมษายน ที่ผ่านมา

● กิจกรรมแจกพันธุ์ไม้และเมล็ดพันธุ์

นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในการดำเนินกิจกรรมแจกพันธุ์ไม้และเมล็ดพันธุ์ จำนวน 2 ครั้ง คือ

- กิจกรรมแจกพันธุ์ไม้และเมล็ดพันธุ์ ณ สำนักงานด้านตรวจพืชจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พันธุ์ไม้และเมล็ดพันธุ์ที่แจกให้แก่เกษตรกร ได้แก่ ข้าวโพดเทียนพันธุ์สุขโขทัย 1 ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร 3 พริกหัวเรือพันธุ์ศรีสะเกษ 13 กระเจี๊ยบเขียวพันธุ์พิจิตร 1 มะเขือเทศพันธุ์ศรีสะเกษ มะละกอ (แขกดำ) พันธุ์ศรีสะเกษ แมงลักพันธุ์พื้นเมือง ผักบั้งจีนพันธุ์พิจิตร 1 อัญชันพันธุ์เทพรัตน์ไพลิน 63 ผักกาดเขียวกวาดตั้งพันธุ์นาน 1

- กิจกรรมแจกพันธุ์ไม้และเมล็ดพันธุ์ ณ งานวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี พันธุ์ไม้และเมล็ดพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์กล้วยน้ำว้าแฝก ต้นฟ้าทะลายโจร ต้นตะเคียนต้นยางนา ต้นหมากเหลือง นอกจากนี้ยังมีปุ๋ยชีวภาพจุลินทรีย์ละลายฟอสเฟต ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซ่า ปุ๋ยชีวภาพฟิสิกส์ฟิวส์ 3 แมลงหางหนีบ และเห็ดเรืองแสงสิรินรัมย์ แจกให้กับเกษตรกรด้วย

พร้อมกันนี้หน่วยงานของกรมวิชาการเกษตร ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้ดำเนินการแจกพันธุ์ไม้ เมล็ดพันธุ์พืช ปัจจัยการผลิตอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็น (พันธุ์ไม้) มะม่วงโชคอนันต์ ลำไยอีดอ กาแฟอาราบิก้า ผักเชียงดา ผักปลั่งสีม่วง พลับ ฟ้าทะลายโจร ตะเคียนยางนา หมากเหลือง จันทน์ ลำตวน มะนาวพันธุ์พิจิตร อัญชัน หม่อน กาแฟโรบัสตา พริกพันธุ์เรดฮอท กระเจี๊ยบเขียว จิกนา ท่อนพันธุ์อ้อยคั้นน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1 อ้อยคั้นน้ำพันธุ์สุพรรณบุรี 50 (เมล็ดพันธุ์) พริกศรีสะเกษ 13 ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร 2 อัญชันพันธุ์เทพรัตน์ไพลิน 63 กระเจี๊ยบเขียวพันธุ์พิจิตร ฟ้าทะลายโจรพันธุ์พิจิตร 4-4 มะละกอพันธุ์แขกดำศรีสะเกษ มะเขือเทศสีดาพันธุ์พิจิตร 2 มะเขือเปราะพันธุ์พิจิตร 1 ข้าวโพดเทียนพันธุ์สุขโขทัย พริกหัวเรือพันธุ์ศรีสะเกษ 13 ผักกาดเขียวกวาดตั้งพันธุ์นาน 1 ข้าวโพดหวานสงขลา 84-1 พริกชี้หูกาญจนบุรี 1 (ปัจจัยการผลิต) ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ปุ๋ยฟิสิกส์ฟิวส์-วัน ปุ๋ยชีวภาพไมคอร์ไรซ่า ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต แหนแดง และชีวภัณฑ์ของกรมวิชาการเกษตร เช่น ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ก้อนเชื้อเห็ดเรืองแสงสิรินรัมย์ แตนเบียนเตตราสตีคัส และแมลงข้างปีกใส

ข้อมูล/ภาพประกอบ : หน่วยงานของกรมวิชาการเกษตร
ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

กักพืชกับพืช

3ก

กัญชา กัญชง

กระท่อม

<https://www.vecteezy.com/photo/5138664-cannabis>

ช่วงเวลาการเดินทางของชีวิตที่เรียนรู้และเติบโตในยุค analog และยังคงทำงานในยุค digital ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ สิ่ง สิ่งใดที่คิดว่าดีในยุคหนึ่ง เมื่อเวลาผ่านไป อาจกลายเป็นสิ่งที่ไม่เป็นที่ต้องการ สิ่งใดที่เป็นของต้องห้ามในยุคหนึ่งก็อาจกลายเป็นสิ่งสามัญในอีกยุคหนึ่งได้เช่นกัน การเปลี่ยนแปลงจึงเป็นนิรันดร์ ขึ้นกับว่าพร้อมจะเรียนรู้ และสนุกไปกับการเปลี่ยนแปลงนั้นหรือไม่ การใช้ชีวิตอย่างเป็นสุข เข้าใจเรื่องการเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป สรรพสิ่งทั้งหลายล้วนแต่เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ หากเป็นเช่นนี้ได้ การเบียดเบียนกันจะลดน้อยลง และสงครามคงไม่เกิดขึ้น สันติภาพจะไม่ใช่เพียงวาทกรรมเท่านั้น

เมื่อการเปลี่ยนแปลงเป็นนิรันดร์ “ฉีกซอง” ฉบับเดือนมิถุนายน 2565 จึงขอนำท่านผู้อ่านไปรับทราบการเปลี่ยนแปลงของพืช 3ก พืชน้องสกุลแคนนาบิสกับกระท่อม และกฎหมายกักพืช มีสิ่งใดเปลี่ยนไปหลัง 3ก พ้นจากสถานะพืชเสพติด

เจตนารมณ์ของกฎหมายกักพืช

ก่อนอื่นขอทบทวนความเข้าใจเบื้องต้นสำหรับพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับเดียวของไทยที่ว่าด้วยการกักกันพืช หรือ plant quarantine ในปัจจุบัน ย้อนไปเมื่ออดีตกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกักพืชของไทยฉบับแรกคือพระราชบัญญัติป้องกันโรคและศัตรูพืช พ.ศ. 2495 ออกมาเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2495 ในยุคที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นกฎหมายฉบับสั้น ๆ มีเพียง 14 มาตรามิรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรเป็นผู้รักษาการ และอธิบดีกรมการกสิกรรมเป็นผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หลักการสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ คือ ให้อำนาจในการกำหนดชนิดพืช แหล่งที่มาของพืช การตรวจพืช การกำหนดเขตควบคุม การออกใบรับรองและกำหนดให้นำเข้าและส่งออกพืชได้เฉพาะทางด่าน หรือเมืองท่าที่ประกาศกำหนดเท่านั้น

ต่อมาในเดือนมิถุนายน 2499 กระทรวงเกษตรในยุคนั้น ได้ออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดของพืชที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ 4 ชนิด ได้แก่ ข้าว ยางพารา อ้อย และกาแฟ และในปี 2503 ได้ออกกฎกระทรวงฉบับใหม่ โดยเพิ่มชนิดพืชเป็น 18 ชนิด เนื่องจากขณะนั้นมีศัตรูพืชสำคัญ ๆ ระบาดและทำลายพืชในประเทศต่าง ๆ หลายชนิด ซึ่งหากระบาดเข้าประเทศได้ จะทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง สำหรับชนิดพืชที่เพิ่มเข้ามา ประกอบด้วย ส้ม มะพร้าว มันเทศ กัลยโกโก้ มันสำปะหลัง ฝ้าย ข้าวโพด ปาล์ม น้ำมัน มะละกอ มันฝรั่ง ยาสูบ มะเขือเทศ และมะเขือ ต่อมาในช่วงปลายปี 2503 กระทรวงเกษตร ได้ออกประกาศห้ามนำเข้าพืชจากแหล่งต่าง ๆ ที่กำหนด และเริ่มระบุชนิดของศัตรูพืชไว้ในประกาศฉบับดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติป้องกันโรคและศัตรูพืช พ.ศ. 2495 ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการควบคุมและกักพืชได้ต่อเมื่อพืชที่นำเข้าเป็นศัตรูพืชตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าเกิดการแพร่ของศัตรูพืชในระหว่างการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ก่อนที่จะมีการควบคุมและกักพืชไว้ ทำให้ไม่สามารถควบคุมศัตรูพืชให้มีประสิทธิภาพได้ตามที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกในอนุสัญญาระหว่างประเทศ (อนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ - International Plant Protection Convention : IPPC) ดังนั้นจึงได้ตราพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 ขึ้นแทน โดยประกอบด้วย 27 มาตรา ขยายการควบคุมและกักพืชให้กว้างขวางครอบคลุมการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

ในปี 2542 พบว่าพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและควบคุมการระบาดของศัตรูพืชไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทำให้การควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของศัตรูพืชไม่เหมาะสมและขาดประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการกักพืชทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และเพิ่มมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบการนำเข้าและส่งออกพืชและ

ตามคำนิยามของกฎหมายฉบับนี้จะต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ ความเสี่ยงศัตรูพืชก่อนอนุญาตให้นำเข้าสู่ราชอาณาจักรได้ รวมทั้งได้ปรับปรุงอำนาจการให้คำแนะนำของคณะกรรมการกักพืชแก่ รัฐมนตรีและอธิบดี โดยยังคงอำนาจในการให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี ในการกำหนดชื่อ ศัตรูพืชหรือพาหะซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามหรือสิ่งกัก การกำหนดชื่อเชื้อพันธุ์พืชที่จะควบคุม การกำหนดพืชควบคุมและ พืชควบคุมเฉพาะ การกำหนดด่านตรวจพืชและสถานกักพืช และ การออกกฎกระทรวง ในขณะที่ให้อำนาจในการแนะนำอธิบดีในการ กำหนดกิจการที่สามารถนำเข้า นำผ่าน ซึ่งสิ่งต้องห้าม การกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้อง ห้ามเพื่อการค้าหรือกิจการอื่น การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและ เงื่อนไขในการนำเข้า นำผ่าน และเงื่อนไขในการนำเข้าหรือนำผ่าน สิ่งต้องห้ามหรือสิ่งกัก การกำหนดค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบศัตรู พืชและกำจัดศัตรูพืช การขอใบรับรองสุขอนามัยพืช หรือใบรับรอง สุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกและการออกใบรับรอง การกำหนด ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบพืชควบคุมเฉพาะ และการแก้ไขพระราช บัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการ กักพืชตามกฎหมายฉบับนี้

เชื้อพันธุ์พืช การกำหนดให้มีการจดทะเบียน สถานที่เพาะพืชเพื่อการส่งออก การออกใบรับ- รongปลอดศัตรูพืช รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมบท กำหนดโทษและอำนาจในการเปรียบเทียบปรับ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนได้แยกค่าป่วยการ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และค่าตรวจสอบศัตรู พืชออกจากค่าธรรมเนียมทั่วไป เพื่อให้สามารถ ใช้ในกิจการที่กำหนดในพระราชบัญญัติได้ และ ปรับปรุง

อัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับ สภาพการณ์ในขณะนั้นจากกฎหมายฉบับ ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าหลักการกักกันพืชของไทย ใช้วิธีการประกาศห้ามเป็นชนิด ๆ ไป โดยชนิด ใดที่ไม่มีประกาศห้ามสามารถนำเข้า-นำผ่านได้ ดังนั้นพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 จึงได้ถูกตราขึ้นและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2551 โดยกฎหมาย ฉบับนี้ได้ปรับระบบการกักกันพืชของไทยด้วยการนำระบบการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชมา บังคับใช้ใช้อย่างเป็นทางการ ทำให้พืชทุกชนิด

3 สิ่งในกฎหมายกักพืช

กฎหมายกักพืชฉบับที่บังคับใช้ในปัจจุบัน กำหนดสิ่งที่จะต้อง ควบคุมออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สิ่งต้องห้าม (prohibited article) สิ่ง กัก (restricted article) และสิ่งไม่ต้องห้าม (unprohibited article) โดยการกำหนดว่าเป็นสิ่งใดนั้น มีเกณฑ์ในการพิจารณาที่ แตกต่างกันไป สำหรับสิ่งต้องห้าม อาจเป็นพืช ศัตรูพืช หรือ พาหะก็ได้ โดยรัฐมนตรีประกาศ ชื่อพืช ชื่อศัตรูพืช หรือชื่อพาหะ ชนิดหนึ่งชนิดใดในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้เป็นสิ่งต้องห้าม ซึ่ง การประกาศกำหนดสิ่งใดเป็นสิ่งต้องห้าม หากเป็นพืชต้องเป็นพืช ที่อาศัยของศัตรูพืชกักกัน หรือถ้าเป็นศัตรูพืชต้องเป็นศัตรูพืชที่มี ความสำคัญทางกักกันพืชและยังไม่มีในประเทศ หรือมีในประเทศ แต่อยู่ภายใต้มาตรการควบคุม และหากเป็นพาหะต้องเป็นพาหะ ชนิดที่เชื่อได้ว่าสามารถเป็นสื่อนำศัตรูพืชกักกัน

สำหรับกรณีของสิ่งกักต้อ อาจจะเป็นพืช ศัตรูพืช หรือพาหะก็ได้ โดยรัฐมนตรีประกาศ ชื่อพืช ชื่อศัตรูพืช หรือชื่อพาหะในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นสิ่งกักต้อ ซึ่งการประกาศกำหนดสิ่งใดเป็นสิ่งกักต้อถือหลักเกณฑ์การพิจารณา โดยหากเป็นพืชต้องเป็นพืชที่ไม่เป็นพืชอาศัยของศัตรูพืชกักกัน หรือถ้าเป็นศัตรูพืชก็ต้องเป็นศัตรูพืชที่ไม่เป็นศัตรูพืชกักกัน และถ้าเป็นพาหะต้องเป็นพาหะที่เชื่อได้ว่าไม่สามารถเป็นสื่อนำศัตรูพืชกักกัน ในขณะที่สิ่งไม่ต้องห้ามได้แก่ บรรดาพืชชนิดต่าง ๆ ซึ่งหมายถึงเฉพาะพืชเท่านั้นที่ไม่ได้ประกาศกำหนดเป็นสิ่งต้องห้ามหรือสิ่งกักต้อ

สำหรับเงื่อนไขการนำเข้าสิ่งต้องห้าม ต้องเป็นไปตามประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้าหรือนำผ่าน ซึ่งสิ่งต้องห้าม สิ่งกักต้อ และสิ่งไม่ต้องห้าม พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นประกาศหลักในการดำเนินการ โดยการนำเข้าสิ่งต้องห้ามกำหนดไว้ 3 วัตถุประสงค์หลัก คือ การนำเข้าเพื่อการทดลองหรือวิจัย การนำเข้าเพื่อการค้า และการนำเข้าเพื่อกิจการอื่น แต่ละวัตถุประสงค์กำหนดวิธีการปฏิบัติและกระบวนการดำเนินการเป็นการเฉพาะ ในที่นี้ขอเสนอเฉพาะการนำเข้าเพื่อการค้า ซึ่งสิ่งต้องห้ามที่นำเข้าเพื่อการค้าต้องผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชแล้ว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด ดังนั้นการนำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อการค้า จะต้องดำเนินการประกาศกรมวิชาการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต้องห้ามเป็นการเฉพาะอีกด้วย

ผู้ที่นำเข้าสิ่งต้องห้ามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชแล้ว จะต้องยื่นขอใบอนุญาตนำเข้าจากกรมวิชาการเกษตรก่อนการแจ้งนำเข้า ปัจจุบันระบบการยื่นขอใบอนุญาตนำเข้า และระบบการแจ้งนำเข้า ได้ดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (<http://nsw.doa.go.th/public>) ระยะเวลาดำเนินการสำหรับการขอใบอนุญาตนำเข้า หากไม่มีประเด็นแก้ไข สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 1-2 วันทำการ เมื่อสิ่งต้องห้ามที่ได้รับใบอนุญาตนำเข้ามาถึง ณ ด่านนำเข้า ผู้นำเข้าจะต้องแจ้งนำเข้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด่านตรวจพืช โดยการแจ้งนำเข้าสิ่งต้องห้ามนอกจากจะต้องมีใบอนุญาตนำเข้า ซึ่งเชื่อมโยงกับระบบการแจ้งนำเข้าแล้ว จะต้องมีการรับรองสุขอนามัยหรือ Phytosanitary Certificate ซึ่งออกให้โดยองค์การอารักขาพืชแห่งชาติของประเทศผู้ส่งออกประกอบการแจ้งนำเข้าด้วย จากนั้นจะเป็นกระบวนการตรวจนำเข้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย การตรวจสอบเอกสาร การตรวจสอบยืนยันสินค้า และการตรวจสอบสุขอนามัยพืช

สำหรับการนำเข้าสิ่งกักต้อ และสิ่งไม่ต้องห้ามสามารถนำเข้าได้ โดยดำเนินการแจ้งการนำเข้าเช่นเดียวกับสิ่งต้องห้ามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช แต่ไม่ต้องยื่นขอใบอนุญาตนำเข้า เอกสารที่ใช้ประกอบการแจ้งนำเข้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายกักพืชโดยตรงคือ ใบรับรองสุขอนามัยหรือ Phytosanitary Certificate ซึ่งออกให้โดยองค์การอารักขาพืชแห่งชาติของประเทศผู้ส่งออก เท่านั้น ส่วนหลักการในการตรวจนำเข้าของพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจนำเข้าสิ่งต้องห้าม ต่างกันที่การตรวจสอบสุขอนามัยพืช ซึ่งจะมีเงื่อนไขกำหนดในรายละเอียดของสิ่งต้องห้ามแต่ละชนิด และแต่ละแหล่งที่แตกต่างกัน ขึ้นกับผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช และกำหนดวิธีการจัดการไว้อย่างชัดเจน

**การนำเข้า
กัญชง กัญชา
กับ กฎหมายกักพืช**
พืชในสกุล *Cannabis L.*
กัญชา กัญชง (Cannabis and Hemp, *Cannabis sativa*)

ทุกส่วนเป็น **"สิ่งต้องห้าม"** ตามกฎหมายกักพืช (ห้ามนำเข้าจากต่างประเทศ)

**ข้อ
ยกเว้น**

- การนำเข้าเพื่อเป็นอาหารสัตว์/วัตถุดิบอาหารมนุษย์
- การนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์
- การนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม

W.S.U. พันธุ์พืช
เป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุมตาม
พระราชบัญญัติพันธุ์พืช
พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ส่วนและแหล่งที่อนุญาตให้นำเข้า
ต้องขอใบอนุญาตนำเข้าสิ่งต้องห้าม
เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้า (พ.ก.2-1)
และปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าที่กำหนด

เมล็ดพันธุ์ (Seeds) จากทุกประเทศ

หากประสงค์จะนำเข้าต้องมี

- ✓ ใบอนุญาตนำเข้าสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้า (พ.ก.2-1)
- ✓ ใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพันธุ์ควบคุมเพื่อการค้า (พ.พ.5)
- ✓ ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary certificate) จากประเทศผู้ส่งออก
- ✓ หนังสือรับรองหน่วยงานผู้ผลิตว่ามีพืชติดต่อสารพันธุกรรม (Non-GMOs Certificate)
- ✓ สำเนาเอกสารแสดงผลวิเคราะห์คุณภาพเมล็ดพันธุ์ระบุ % ความงอก และ % สิ่งเจือปน
- ✓ รายละเอียดของพันธุ์กัญชา (Variety Profile)

การแจ้งนำเข้า ณด่านตรวจพืช ผู้นำเข้าสามารถแจ้งผ่านระบบ NSW ของกรมวิชาการเกษตร <http://nsw.doa.go.th/public/> โดยการแจ้งแจ้งกล่าวไว้ก่อนการยื่นขอ พ.ก.5 และ พ.พ.8 ไว้พร้อมกันแล้ว
** ปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าที่กรมวิชาการเกษตรประกาศกำหนดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง **

กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
E-mail : Technical_ord@hotmail.co.th
ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

สำหรับ (ร่าง) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชจากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ข้อยกเว้น และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 ฉบับที่ (..) พ.ศ. ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกักพืช เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2565 โดยขณะที่เขียนต้นฉบับนี้ (ร่าง) ประกาศดังกล่าว อยู่ระหว่างขั้นตอนของการนำเสนอเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาสาระสำคัญของร่างดังกล่าว กำหนดให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชกระท่อม *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil และส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชในสกุลแคนนาบิส (*Cannabis L.*) เป็นสิ่งต้องห้าม และกำหนดข้อยกเว้นเฉพาะผลิตภัณฑ์จากพืชสำหรับการบริโภคเท่านั้นที่ไม่จัดเป็นสิ่งต้องห้ามตามประกาศฉบับนี้ และได้ให้นิยามของ "ผลิตภัณฑ์จากพืชสำหรับการบริโภค" หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากพืชซึ่งยังคงมีลักษณะเป็นพืชหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชที่ผลิตเรียบร้อยพร้อมบริโภคผ่านวิธีการแปรรูปเชิงพาณิชย์ ซึ่งสามารถทำลายศัตรูพืชและบรรจุในภาชนะที่ปิดมิดชิด พร้อมจำหน่ายได้ทันที

จากสิ่งไม่ต้องห้ามเป็นสิ่งต้องห้าม

พืช 3ก ดังกล่าว แต่เดิมอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ทำให้พืชดังกล่าวไม่สามารถนำเข้า-ส่งออก-นำผ่านได้ และตามกฎหมายกักพืชจัดอยู่ในกลุ่มสิ่งไม่ต้องห้าม ต่อมาเมื่อแนวทางในการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์จากพืช 3ก ดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปพ้นจากการบังคับของกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในวันที่ 9 มิถุนายน 2565 ในส่วนของกฎหมายกักพืช จึงต้องนำพืชทั้ง 3 ชนิดมาพิจารณาความเสี่ยงศัตรูพืชกันใหม่ หลังจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชแล้วจึงกำหนดให้เป็นสิ่งต้องห้าม โดยการกำหนดพืชหรือพาหะเป็นสิ่งต้องห้ามต้องเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาที่กล่าวถึงในข้างต้น ส่วนวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจะต้องกำหนดให้ชัดเจนตามผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช ซึ่งต้องมีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์รองรับ ในทางกฎหมายการประกาศกำหนดสิ่งต้องห้าม ต้องประกาศเป็นประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้คำแนะนำของคณะกรรมการกักพืช ซึ่งมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และมีผู้อำนวยการสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ รวมทั้งต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับ

<https://www.sanook.com/home/31893/>

การนำเข้า

พืชกระท่อม

กับ กฎหมายกักพืช

พืชกระท่อม *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.

ทุกส่วนเป็น **“สิ่งต้องห้าม”** ตามกฎหมายกักพืช (ห้ามนำเข้าจากต่างประเทศ)

ข้อ
ยกเว้น

- การนำเข้าเพื่อเป็นอาหารสำเร็จรูป/วัตถุดิบอาหารมนุษย์ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของ อ.ย.
- การนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของกรมปศุสัตว์
- การนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนั้น

ส่วนและแหล่งที่อนุญาตให้นำเข้า

ต้องขอใบอนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้าและปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าที่กำหนด พ.ก.2-1

สิ่งต้องห้ามที่อนุญาต

ให้นำเข้าต้องผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช

สทก.ที่ผ่าน PRA

เมล็ดพันธุ์ (Seeds) จากทุกประเทศ

หากประสงค์จะนำเข้าต้องมี

- ใบอนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้า (พ.ก.2-1)
- ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary certificate) จากประเทศผู้ส่งออก
- หนังสือรับรองส่วนขยายพันธุ์พืชว่ามีไม่พืชตัดต่อสารพันธุกรรม (Non GMOs Certificate)

แจ้งการนำเข้า พ.ก. 5 โดยดำเนินการผ่านระบบ NSW ของกรมวิชาการเกษตร <http://nsw.doa.go.th/public/>

** ปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าที่กรมวิชาการเกษตรประกาศกำหนดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง **

กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
E-mail : Technical_ard@hotmail.co.th
ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

อย่างไรก็ตาม (ร่าง) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับดังกล่าว ได้มีการปรับปรุง โดยแก้ไขข้อยกเว้นจากผลิตภัณฑ์จากพืชสำหรับการบริโภคเป็นอาหารสำเร็จรูป (อาหารที่มาจากส่วนของพืช ซึ่งยังคงลักษณะเป็นพืชและได้ผ่านกระบวนการที่สามารถทำลายเชื้อโรคและศัตรูพืชและเป็นไปตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด) และพืช 3ก ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ หรืออาหารสำหรับมนุษย์ หรือใช้เพื่อการอุตสาหกรรมโดยต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชจากประเทศผู้ส่งออกกำกับมาด้วย

เมื่อกำหนดให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชกระท่อมและพืชในสกุลแคนนาบิสเป็นสิ่งต้องห้าม และข้อยกเว้นดังกล่าว ส่งผลให้ไม่สามารถนำเข้าพืช 3ก ที่ไม่อยู่ในข้อยกเว้นได้ โดยเมื่อพิจารณาความต้องการใช้ในประเทศแล้ว จึงได้มีการยก (ร่าง) ประกาศกรมวิชาการเกษตร กำหนดเงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญชง และกระท่อม เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการกักพืชไปพร้อมกัน และผ่านการพิจารณา พร้อมทั้งอยู่ในขั้นตอนของการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปในคราวเดียวกัน

สาระสำคัญของเงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญชง คือ อนุญาตให้นำเข้าได้จากทุกประเทศ โดยต้องมีใบอนุญาตนำเข้าที่ออกให้โดยกรมวิชาการเกษตร การขนส่งต้องเป็นการขนส่งทางอากาศเท่านั้น เมล็ดพันธุ์ดังกล่าวต้องไม่ใช่พืชที่ได้รับการดัดแปลงสารพันธุกรรม บรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่ใหม่ สะอาด และไม่มี การปนเปื้อนของแมลงมีชีวิต ดิน ทราาย เมล็ดวัชพืช ส่วนอื่น ๆ ของพืช และส่วนของสัตว์ ต้องมีการจัดการกับศัตรูพืชกักกันด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ มาจากประเทศที่ไม่ปรากฏพบศัตรูพืชกักกัน หรือ ได้รับการทดสอบในห้องปฏิบัติการและพบว่าปราศจากศัตรูพืชกักกัน รวมถึงต้องกำจัดศัตรูพืชด้วยการคลุกสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ในการรับรองสุขอนามัยพืช ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืช หรือใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออกที่ออกให้โดยองค์การอารักขาพืชแห่งชาติของประเทศผู้ส่งออก และระบุข้อความเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ในประกาศ และระบุรายละเอียดการกำจัดศัตรูพืชลงในใบรับรองสุขอนามัยพืชด้วย

กระบวนการตรวจสอบนำเข้า พนักงานเจ้าหน้าที่ จะดำเนินการตามขั้นตอน คือ การตรวจเอกสาร การตรวจยืนยันสินค้า และการตรวจสอบสุขอนามัยพืช โดยการตรวจสอบสุขอนามัยพืช ในร่างประกาศดังกล่าว กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจยืนยันว่าไม่มีแมลง อากาของโรคพืช การปลอมปนของเมล็ดพืช ดิน เศษซากพืชและสัตว์ ด้วยการเก็บตัวอย่างตรวจสอบในห้องปฏิบัติการ ซึ่งโดยปกติจะเป็นห้องปฏิบัติการของสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร และต้องกักเมล็ดไว้จนกว่าจะทราบผลจากห้องปฏิบัติการ ในกรณีของพืช 3ก ดังกล่าว คาดว่าจะกำหนดวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจนอีกครั้ง ทั้งนี้ หากตรวจพบว่าเป็นพืชที่ได้รับการดัดแปลงสารพันธุกรรมหรือตรวจพบศัตรูพืชกักกัน 8 ชนิด ประกอบด้วย (1) *Pseudomonas syringae* pv. *canabina* (2) *Xanthomonas campestris* pv. *cannabis* (3) *Ditylenchus dipsaci* (4) *Arabis mosaic virus* (5) *Alfalfa mosaic virus* (6) *Orobanche ramosa* (7) *Cuscuta* spp. และ (8) *Striga* spp. เมล็ดพันธุ์ดังกล่าว

จะถูกส่งออกไปนอกราชอาณาจักรหรือทำลาย โดยผู้นำเข้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น โดยหากตรวจพบศัตรูพืชกักกันอื่นตามรายชื่อที่ระบุในเอกสารแนบท้ายประกาศ (แมลง 15 ชนิด ไร 1 ชนิด แบคทีเรีย 2 ชนิด รา 4 ชนิด ไข่เดือนฝอย 1 ชนิด ไวรัส 2 ชนิด และวัชพืช 8 ชนิด) ต้องทำการกำจัดศัตรูพืชเหล่านั้นด้วยวิธีการที่เหมาะสม ถ้ามีวิธีการกำจัด จึงจะอนุญาตให้นำเข้าได้ หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือทำลายตามที่ผู้นำเข้าประสงค์ โดยผู้นำเข้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

สำหรับพืชกระท่อม (ร่าง) ประกาศกรมวิชาการเกษตรฯ กำหนดเงื่อนไขโดยทั่วไป ไม่แตกต่างกันมากนัก เว้นแต่ประเด็นของสุขอนามัยพืชและการรับรองสุขอนามัยพืช ใน (ร่าง) ประกาศฯ ของพืชกระท่อม ไม่มีความเข้มข้นเท่ากับ (ร่าง) ประกาศฯ กัญชา กัญญา โดยเงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์กระท่อม อนุญาตให้นำเข้าจากทุกประเทศ ช่องทางการนำเข้า บรรจุภัณฑ์ ใบอนุญาตนำเข้า การไม่เป็นพืชที่ดัดแปลงสารพันธุกรรม กำหนดเช่นเดียวกับเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญญา ส่วนที่แตกต่างคือ ไม่มีการกำหนดให้คลุมเมล็ดด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา และการรับรองสุขอนามัยพืช ไม่มีการกำหนดข้อความพิเศษเพิ่มเติมลงในใบรับรองสุขอนามัยพืช หรือใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออก รวมถึงรายการศัตรูพืชกักกันแนบท้าย (ร่าง) ประกาศดังกล่าว มีเพียงรายชื่อแมลง 3 ชนิดเท่านั้น ได้แก่ *Trogoderma granarium* *Trogoderma variabile* และ *Plodia interpunctella* ส่วนวิธีการตรวจนำเข้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ จะปฏิบัติคล้ายคลึงกับเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญญา โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจยืนยันว่าไม่มีแมลง อาการของโรคพืช การปลอมปนของเมล็ดพืช ดิน เศษซากพืชและสัตว์ ด้วยการเก็บตัวอย่างตรวจสอบในห้องปฏิบัติการ หากตรวจพบว่าเป็นพืชที่ได้รับการดัดแปลงสารพันธุกรรม เมล็ดพันธุ์ดังกล่าวจะถูกส่งออกไปนอกราชอาณาจักรหรือทำลาย โดยผู้นำเข้า

เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น โดยหากตรวจพบศัตรูพืชกักกันอื่นตามรายชื่อที่ระบุในเอกสารแนบท้ายประกาศ นั้นคือ ตรวจพบแมลง 3 ชนิดดังกล่าว ต้องทำการกำจัดด้วยวิธีการที่เหมาะสม ถ้ามีวิธีการกำจัด จึงจะอนุญาตให้นำเข้าได้ หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือทำลายตามที่ผู้นำเข้าประสงค์ ซึ่งผู้นำเข้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

การดำเนินการภายใต้กฎหมายกักพืชที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ นับว่ามีความชัดเจนในระดับหนึ่ง **ท่านผู้อ่านสามารถติดตามการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาทางเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร (www.doa.go.th)** โดยคาดว่าในขณะที่ “ฉีกซอง” ฉบับนี้ได้ออกเผยแพร่ ร่างประกาศดังกล่าวน่าจะลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม นอกจากการดำเนินการตามกฎหมายกักพืช เมล็ดพันธุ์กัญชา กัญญา ยังต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีกด้วย ดังนั้น ผู้ที่ประสงค์จะนำเข้าเมล็ดพันธุ์กัญชา กัญญา ต้องศึกษากฎกติกาให้ครบถ้วนก่อน เสียเสียก่อน ส่วนเมล็ดพันธุ์พืชกระท่อมนั้น ยังไม่ได้ประกาศให้เป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุมตามกฎหมายพันธุ์พืชแต่อย่างใด

« **คุณต้องติดตามกันว่าจะมีสิ่งใด
เปลี่ยนไปอีกหรือไม่ สำหรับพืช 3ก นี้
อย่ากะพริบตา** »

<https://www.vecteezy.com/photo/5138664-cannabis>

(ขอบคุณ : **สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการ
เกษตร/ข้อมูล**)

พบกับใหม่ฉบับหน้า
สวัสดี...อีกพบ

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวพลีบุ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

E-mail ang.moac@gmail.com

คำตามฉีกซอง

ฉบับที่ 10

ฉบับที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2565

การขอใบอนุญาต นำสิ่งต้องห้าม เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้า

พ.ก.2-1

ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1 ลงทะเบียน NSW เข้าใช้งานระบบ NSW

<http://nsw.doa.go.th/public>

เอกสารประกอบการลงทะเบียน

- ▶ บัตรประชาชน
- ▶ หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล/
หนังสือรับรองการจดทะเบียนพาณิชย์

2 ยื่นคำขอ ลือกอินเข้าระบบ NSW

เลือกใบอนุญาต/
ทะเบียน

เลือกใบอนุญาตนำเข้า/
นำเข้าผ่าน ตามกฎหมายกักพืช

เลือกแบบคำขออนุญาต
พระราชบัญญัติกักพืช

เลือกประเภทแบบคำขออนุญาต
นำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักร
เพื่อการค้า (พ.ก.2)

ส่งคำขอแล้ว

สถานะคำขอเปลี่ยนเป็น
“ส่งคำขอแล้ว”
เมื่อตรวจสอบและกรอกข้อมูล
เรียบร้อยแล้วกดปุ่ม
ส่งคำขอ

3 การชำระค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมฉบับละ 100 บาท

SCAN ME

กรณีรายการสิ่งต้องห้ามที่ต้องยื่นเอกสารเพิ่มเติม
เมื่อเลือกรายการเรียบร้อยแล้วแสดงรายละเอียดอื่น
เพื่อให้กรอกข้อมูลและแนบเอกสาร

<< ดูรายละเอียดเอกสารโดยสแกน QR Code

- ▶ ประวัติคำขออนุญาตพระราชบัญญัติกักพืช ▶ รายการที่ต้องการชำระค่าธรรมเนียม ▶ กดปุ่ม Gen QR-CODE
- ▶ รอรหัสอีเมลแจ้งการชำระค่าธรรมเนียม หรือดูเลข Comp Code และเลข Ref no. ได้ในระบบโดยคลิกที่ปุ่ม ชำระค่าธรรมเนียม

Application ของธนาคารกรุงไทย

ระบุเลขที่คำร้องและชื่อบริษัทในบันทึกช่วยจำ
ใบเสร็จรับเงินสามารถขอรับได้ทางอีเมล ard.doa@gmail.com
โดยแนบ slip โอนเงินพร้อมรายละเอียดอื่นๆ

เงินสด

ชำระที่งานการเงิน ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
โดยนำเอกสารที่แสดงเลขคำขอ เลข Comp Code และเลข Ref No.
มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่การเงิน พร้อมรับใบเสร็จ

4 การดาวน์โหลดและพิมพ์ใบอนุญาต

เมื่อผู้อำนวยการสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร ลงนามในใบอนุญาต
สถานะคำขอจะเปลี่ยนเป็น “พิมพ์ใบอนุญาตได้”

- ▶ เลือกประวัติคำขออนุญาตพระราชบัญญัติกักพืช
- ▶ ไปที่รายการคำขอที่ต้องการ โดยสถานะแสดงเป็น “พิมพ์ใบอนุญาตได้”
- ▶ กดปุ่มพิมพ์ใบอนุญาต ระบบจะให้ดาวน์โหลดไฟล์ PDF และต้องบันทึกไฟล์นั้นไว้ก่อนสั่งพิมพ์ใบอนุญาตทุกครั้ง

**คำเตือน : สามารถพิมพ์ใบอนุญาตออกจากระบบโดยตรงได้ครั้งเดียวเท่านั้น

กลุ่มวิชาการ
สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
E-mai : Technical_ard@hotmail.co.th

พินโท ธวัช แสงสุวรรณ เกษตรกร GAP ดีเด่น
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก

นายวิจิต พิมพิโกตร เกษตรกร GAP ดีเด่น
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 จังหวัดขอนแก่น

คุณทานที กำมงคล เกษตรกร GAP ดีเด่น
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่

รายงาน

เกษตรกร GAP ดีเด่น

ระดับเขต (ตอนที่ 1)

กองบรรณาธิการ

จดหมายข่าวพลีใบฯ ได้นำเสนอประวัติของเกษตรกรดีเด่น สาขาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช และสาขาผลิตพืชอินทรีย์ดีเด่น ประจำปี 2565 กันไปแล้ว ซึ่งเกษตรกรทั้งสองรายได้เข้ารับพระราชทานโล่ประกาศเกียรติคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พุทธศักราช 2565 ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม ที่ผ่านมา

สำหรับเกษตรกร GAP ดีเด่นระดับเขตของกรมวิชาการเกษตรในปีนี้อีก 7 ราย จดหมายข่าวพลีใบฯ นำเส้นทางความสำเร็จของการทำเกษตรมาตรฐาน GAP มานำเสนอให้ผู้อ่านหรือผู้ที่สนใจเส้นทางนี้ได้รับทราบกันว่าทำ GAP แล้วดีอย่างไร

เกษตรกร GAP ดีเด่น ระดับเขตของกรมวิชาการเกษตร คุณภรณ์ ค่านงคล เกษตรกร GAP ดีเด่น สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่

เกษตรกรผู้ปลูกลำไยมาตั้งแต่ปี 2551 ที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลการทำการเกษตรควบคู่กับการตลาดในยุคปัจจุบัน คุณภรณ์ตระหนักได้ว่าผู้บริโภคต้องการอาหารที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย และมีระบบการขนส่งที่รวดเร็ว ซึ่งกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อค่อนข้างสูง

คุณภรณ์มุ่งมั่นที่จะผลิตลำไยที่มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคภายในประเทศผ่านช่องทางการตลาดออนไลน์ (On-Line) โดยเริ่มจากการจำหน่ายผลผลิตผ่านเฟซบุ๊ก (Facebook) ส่วนตัว ซึ่งผลตอบรับดีมาก สินค้าเป็นที่พึงพอใจของผู้ซื้อ มีการบอกต่อและซื้อซ้ำ พร้อมกันนี้ยังเข้ารับการอบรมเพื่อขอการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 และได้รับการรับรองในปี 2561

การส่งออกผลผลิตลำไยคุณภาพที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพื่อการส่งออก ทำให้เกษตรกรรายอื่นในชุมชนตื่นตัวที่จะศึกษาเรียนรู้ การผลิตลำไยให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด และได้รวมตัวจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ลำไย หมู่ 8 ตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันสมาชิกของกลุ่มฯ ทุกรายได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร มกษ.9001-2556 ทุกแปลง และคุณภรณ์ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มฯ

นอกจากนี้ยังได้รับการคัดเลือกจากเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในตำบลชมภูให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาอาชีพเกษตรกรตำบลชมภู (สอก.) และมีความตั้งใจที่จะให้เกษตรกรผู้ปลูกลำไยในตำบลชมภูทุกแปลงหันมาปลูกลำไยพันธุ์สีชมพู เพื่อผลักดันลำไยพันธุ์สีชมพูให้เป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI)

คุณภรณ์ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ขยันขันแข็ง ซื่อสัตย์สุจริต ทุ่มเทการทำงานให้กับองค์กร จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปว่าเป็นต้นแบบของผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง

เกษตรกร GAP ดีเด่น ระดับเขตของกรมวิชาการเกษตร พันโท ธวัช แสงสุวรรณ เกษตรกร GAP ดีเด่น สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก

พันโท ธวัช ใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันโรคและแมลง เช่น ไตรโคเดอร์มา บีเวอร์เรีย และน้ำส้มควันไม้ ผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้เองภายในแปลง ใช้ระบบไฟฟ้าแบบโซลาร์เซลล์ และมีการใช้กังหันน้ำเติมอากาศในสระน้ำเลี้ยงปลาและกุ้ง ทั้งยังมีการบริหารการจัดการที่ดี มีวางแผนการผลิตให้ผลผลิตออกช่วงเทศกาล ใช้หลักการตลาดนำการผลิต การขายผลผลิตทางออนไลน์ และการแปรรูปผลผลิต กำจัดวัชพืชโดยใช้เครื่องตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมี เน้นการใช้ปุ๋ยหมักผสมกับการใช้ปุ๋ยเคมี โดยผลผลิตที่ได้ต้องมีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของผู้บริโภค

เรื่องเด่นของพันโท ธวัช ผ่านการประเมินทั้ง 8 รายการ คือ 1.แหล่งน้ำ 2.พื้นที่ปลูก 3.จัดเก็บวัตถุดิบทรายทางการเกษตร 4.การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว 5.การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว 6.การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา 7.สุขลักษณะส่วนบุคคล 8.การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ ผลผลิตที่ได้จึงได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ของกรมวิชาการเกษตร ตั้งแต่ปี 2562

ข้าราชการบำนาญที่ผันตัวมาเป็นเกษตรกร ได้รับแรงบันดาลใจในการทำการเกษตรจากการเข้ารับการอบรมขณะที่รับราชการทหารในโครงการพลังปัญญา มูลนิธิมันพัฒนา พันโท ธวัช น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นศาสตร์พระราชาในรัชกาลที่ 9 เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา หลักการทรงงานมาปฏิบัติในแปลงของตน

เข้าใจตนเองว่ามีใจรัก ตั้งใจผลิตองุ่นที่มีคุณภาพเพื่อผู้บริโภค ต้องการองุ่นปลอดภัย ผลผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ผู้บริโภคสามารถเข้าชมสวน ถ่ายรูปได้ เข้าถึงผู้บริโภค เกษตรกรด้วยการพบปะสังสรรค์ หรือติดต่อสื่อสารกันได้ และพัฒนาตนเอง ศึกษาหาความรู้ ปรับตัวต่อสิ่งที่เปลี่ยนแปลง

องุ่นเป็นพืชที่ต้องได้รับการดูแลรักษาเป็นอย่างดีในพื้นที่จังหวัดตากมีการเพาะปลูกน้อย จึงต้องมีการศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ พันโท ธวัช เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรการปลูกองุ่นประณีต ณ ประเทศญี่ปุ่น หลักสูตรชีวิตที่สมดุลด้วยศาสตร์พระราชา พลังแห่งคุณค่าแห่งตัวเอง โครงการพลังปัญญา ของมูลนิธิชัยพัฒนา หลักสูตรหมอปืชมืออาชีพ ของศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดพิษณุโลก หลักสูตร นายทหารการเกษตร หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย และเข้าร่วมโครงการเสวนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปลูกและพัฒนาการผลิตองุ่นของไทย ณ สถานีเกษตรหลวงปางดะ จังหวัดเชียงใหม่

พันโท ธวัช อนุญาตให้บุคคลที่สนใจการทำเกษตรแบบ GAP เข้ามาศึกษาเรียนรู้ให้หน่วยงานราชการใช้สถานที่เพื่ออบรมด้านการเกษตร ประกอบกับตั้งกลุ่มปลูกองุ่นทางไลน์ (Line) และเฟซบุ๊ก เพื่อให้สมาชิกสามารถติดต่อช่วยเหลือกันได้เมื่อมีปัญหาในการผลิตองุ่นหรือนัดหมายเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งการรวมกลุ่มเช่นนี้ทำให้สมาชิกสามารถพึ่งพาตนเองได้ ลดการพึ่งพาจากภายนอก ช่วยเหลือแบ่งปันให้กับคนในและนอกชุมชนสามารถอยู่ได้ แม้มีผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 2019 ก็ตาม

เกษตรกร GAP ดีเด่น ระดับเขตของกรมวิชาการเกษตร นายวิชิต พิมพโกตร เกษตรกร GAP ดีเด่น สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 จังหวัดขอนแก่น

เกษตรกรผู้ที่ซึ่มซับการทำการเกษตรมาจากพ่อแม่ตั้งแต่วัยเยาว์ เก็บเกี่ยวประสบการณ์การทำงานในแผนกผักและผลไม้ของห้างสรรพสินค้า ทำให้คุณวิชิตสนใจในเรื่องของพืชผักปลอดภัย จึงเริ่มประกอบธุรกิจการจำหน่ายผลไม้ในรูปแบบฟากขาย โดยรับซื้อผลไม้ตามฤดูกาลจากแปลงเกษตรกรที่มีการผลิตพืชแบบปลอดภัย เพื่อส่งไปขายในห้างสรรพสินค้าในกรุงเทพฯ จนเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

ต่อมาปี 2554 ทำสวนลำไยที่จังหวัดเลย แต่ประสบปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่สูงและภัยธรรมชาติ ทำให้ลำไยมีผลผลิตลดลงจนขาดทุน จึงปรับเปลี่ยนพื้นที่สวนลำไยเป็นสวนยางพาราเนื่องจากในขณะนั้นยางพาราได้ราคาดี แต่ต่อมาราคายางตกต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอ จึงปรับเปลี่ยนแนวคิดการดำเนินชีวิตใหม่ โดยน้อมนำพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาเป็นแนวคิดปรับใช้ในการทำการเกษตร คือ การทำการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่แบบผสมผสาน ฟังพาและเกื้อกูลกัน ศึกษากระบวนการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่จังหวัดเลยและพื้นที่ใกล้เคียง

คุณวิชิตปรับเปลี่ยนพื้นที่สวนยางพาราบางส่วนเพื่อปลูกมะม่วง เพราะเป็นผลไม้ที่ตลาดต้องการทั้งในและต่างประเทศ สามารถให้ผลผลิตได้ทั้งในและนอกฤดูกาลผลิต มะม่วงที่สวนของคุณวิชิตให้ผลผลิตสูง มีรสชาติดีเนื่องจากพื้นที่ที่ปลูกมีความเหมาะสมทั้งด้านภูมิประเทศและภูมิอากาศ โดยการปลูกจะเน้นการผลิตแบบปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ซึ่งได้รับคำแนะนำจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย กรมวิชาการเกษตร หน่วยงานต่าง ๆ และเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งได้มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูล สังเกต เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองจนเกิดความเชี่ยวชาญ

ระยะแรกคุณวิชิตส่งผลผลิตจำหน่ายที่ห้างสรรพสินค้าชั้นนำในเขตกรุงเทพฯ เนื่องจากลูกค้าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาวต่างชาติโดยเฉพาะชาวจีน จากนั้นในปี 2561 ได้เช่าพื้นที่การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำนวน 2 แห่ง คือ สาขานาหนอง และสาขากำเนิดเพชร จังหวัดเลย เปิดร้านจำหน่ายผลผลิตในนามร้านอำภัพาร์ม สำหรับเป็นตลาดรองรับผลผลิตภายในสวนมาจำหน่ายเอง โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางและรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรที่มี คุณภาพจากเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกรทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่มาจำหน่ายในร้าน เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนในช่วงผลผลิตล้นตลาดและราคาผลผลิตตกต่ำด้วย

ต่อมาประสบปัญหายอดขายสินค้าลดลงอย่างมากและติดต่อกันเป็นเวลานานจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงต้องยกเลิกการฟากขายผลไม้กับห้างสรรพสินค้าบางแห่ง จากนั้นได้วางแผนการผลิตและการตลาดใหม่ โดยเพิ่มการเปิดตลาดจำหน่ายผลไม้ร่วมกับการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย อีก 7 สาขา ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น 3 สาขา จังหวัดปทุมธานี 2 สาขา จังหวัดเชียงใหม่ 1 สาขา และจังหวัดกำแพงเพชร 1 สาขา ทำให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้เพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีร้านจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรในนามร้านอำภัพาร์ม รวมทั้งสิ้น 9 สาขา

เส้นทางความสำเร็จของเกษตรกร GAP ดีเด่น ระดับเขต อีก 4 ราย พบกันฉบับหน้า

ข้อมูล/ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตาก
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3
กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

ชานาวิถีใหม่กับการใช้ ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์และແຫນແດງ

จากโต๊ะบออกฉบับนี้ เป็นโอกาสพิเศษ ที่ บ.ก. ได้มีโอกาสเดินทางไปรายงานกิจกรรมสำคัญของกรมวิชาการเกษตร ณ สถานที่จัดงาน ดังนี้

เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2565 เวลา 15.00 น สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิดงานรณรงค์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวระดับประเทศ เนื่องในวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ณ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยทุ่งมะขามหย่อง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในโอกาสนี้กรมวิชาการเกษตรได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการเรื่อง ชานาวิถีใหม่กับการใช้ปุ๋ยพีจีพีอาร์และແຫນແດງด้วย

โดยมี ดร.สมบัติ ตงเต้า รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร กราบบังคมทูลถวายรายงาน ว่าการใช้ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-ทู สำหรับข้าวอัตรา 1 ถุง (500 กรัม) ต่อไร่คลุมเมล็ดก่อนปลูกหรือใช้ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโต เพิ่มผลผลิต และลดการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ 25 เปอร์เซ็นต์ จากอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน และແຫນແດງสายพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตรเป็นปุ๋ยพืชสดในนาข้าว อัตรา 10-50 กิโลกรัมต่อไร่ โดยพื้นที่ 1 ไร่ จะให้ผลผลิตແຫນແດງสูงถึง 3 ตัน คิดเป็นปริมาณไนโตรเจน 6.0-7.5 กิโลกรัม นอกจากนี้เกษตรกรจะสามารถเพาะเลี้ยงเองได้แล้ว ยังช่วยลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีในโตรเจนได้อีกด้วย ปัจจุบันเกษตรกรสามารถหาซื้อผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์ซึ่งกองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เป็นผู้ดำเนินการวิจัยและถ่ายทอดให้เกษตรกรผลิตขายได้แล้ว ส่วนแม่พันธุ์ແຫນແດງเกษตรกรขอรับได้จากหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรทั่วประเทศ

ขอขอบคุณ ข้อมูลและตัวอย่างของจริงสำหรับจัดนิทรรศการ จากกองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จ.ชัยนาท

พบกับใหม่ฉบับหน้า
บรรณาธิการ Udomporn.s@doa.in.th

ผลิใบ

ก้าวใหม่ก้าววิจัยและ
พัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจ การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : รมพีอาร์ จันทรศรีวงศ์ อังอร บันนาคกิจ สมบัติ ตงเต้า กัสเชนภณ หนื่นแจ้ว ธิดากุลย แสนอุดม
 บรรณาธิการ : อุดมพร สุขคุณศรี
 กองบรรณาธิการ : อังคนา สุวรรณภักดิ์ จินตนิภานต์ จาตุภุชรา มธุรส วงษ์ภักดิ์ จันระวี จิตรสภาน
 ช่างภาพ : กัญญาณัฐ ไพโรจน์
 ช่างศิลป์ : มณฑา แคมเงิน กฤษณา ดาวเรือง วรวิทย์ อ่ำช่าง
 บันทึกข้อมูล : สมจิตต์ ยะลาสาร
 จัดส่ง : ธวัชชัย สุวรรณพงศ์
 สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406
 E-mail : prdoa55@gmail.com
 พิมพ์ที่ : กรีนปัส ครีเอทีฟ โทรศัพท์ : 0 2047 6778